

שבועה עשר בתמוז

מָה קָרָה בְּ יִז' בְּתִמּוּז

משבעה עשר בתמוז ועד תשעה באב אנו מתאבלים על חרבן בתי המקדש ונוהגים מנהגי אבלות. שבעה עשר בתמוז שמתחיל את התקופה, כמו תשעה באב שמסיים אותה, הוא יום תענית צבור. חמשה דברים ארעו לאבותינו ביום זה, כפי שהובא בתלמוד בבלי במסכת תענית:

א. נשתברו הלוחות - משה ירד מהר סיני עם לוחות הברית וראה שהעם בנה עגל זהב והם רוקדים סביבו, לכן הוא השליך מידיו את הלוחות ושבר אותם, ובקש מהאלקים לסלח לבני ישראל על מעשיהם.

ב. בטל התמיד- על פי התלמוד, בזמן המצור על ירושלים שָׁרְרוּ בְעִיר רַעַב וּמַחְסוֹר, וְלֹא נִמְצְאוּ כִבְשִׁים לְקָרְבַן הַתָּמִיד, אֲשֶׁר הָיוּ מְקַרְבִּים אוֹתוֹ פְּעָמִים בַּיּוֹם.

ג. שרף אפוסטומוס את התורה- מעשה זה שארע ביז' בתמוז הכעיס מאוד את היהודים שקבעו זכר לארוע ביום זה.

ד. העמד צלם בהיכל- מנשה מלך יהודה העמיד צלם בהיכל בסוף ימי בית המקדש הראשון

ה. הבקעה העיר- התאריך י"ז בתמוז מאחד שני תאריכים קרובים בחדש תמוז. שניהם מצינים ארוע זהה הקשור לחרבן הלאמי בשתי תקופות היסטוריות שונות ובתפרש של כ-650 שנה: הבקעת חומות העיר ירושלים בידי האויב - כשלב אחרון לפני כבוש העיר וחרבן בית המקדש - גם בתקופת הבית הראשון וגם בתקופת הבית השני.

בבית הראשון הבקעה חומת ירושלים על ידי חילי בבל בט' בתמוז ובבית שני על ידי הרומאים ביז' בתמוז. מאחר שחרבן הבית השני נחשב חמור יותר מחרבן הבית הראשון, נקבע התאריך המאחר יותר - י"ז בתמוז - כיום צום לזכר הבקעת חומות העיר. בתאריך זה החל חורבנה של ירושלים וקץ מלכות ישראל.

מָה קָרָה בַּיּוֹז' בְּתַמוּזַ?

הַקָּרָה רַק אֶת הָאֲרֻעִים שֶׁקָּרְאוּ בַּיּוֹז תַּמוּזַ

נִשְׁתַּבְּרוּ לוחות הַבְּרִית

נִגְנְבוּ אֲרוֹן הַבְּרִית מֵהַיְכָל

הֶעֱמַד צֶלֶם בַּהֵיכָל

הִתְרַחַש חֲטָא הַמְּרַגְלִים

נִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

נִשְׂרַף סֶפֶר תּוֹרָה בַּהֵיכָל

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם

נִבְקְעוּ חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם

אֵיזָה קָרָבן בְּטַל בַּיּוֹז תַּמוּזַ, לְמָה הַקָּרָבן נִקְרָא בְּשֵׁם זֶה?

לְזַכֵּר מָה נִקְבַּע יוֹז בְּתַמוּזַ כִּיּוֹם צוֹם?

כָּתֹב מָה אֵתָה רוֹאָה בְּתַמוּנוֹת

מָה אֵתָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְקָרֵב אֶת הַגָּאֲלָה וּבְנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ?
